

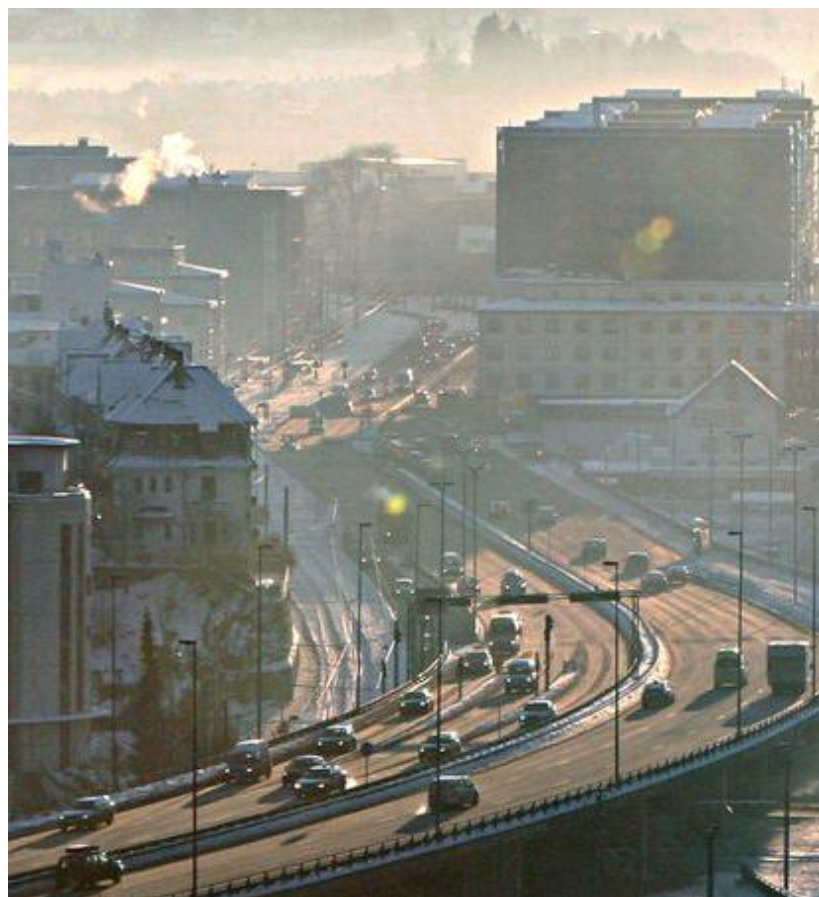
Ny veileder på lokal luft Tiltaksutredninger

Silje Bratland, Miljødirektoratet

Bedre byluftforum 22. september 2014

Disposisjon

- Hvorfor har vi laget en veileder
- Hva gir veilederen svar på
- Hvem er ansvarlig
- Når skal en tiltaksutredning utarbeides
- Hva er en tiltaksutredning
- Hva skal en tiltaksutredning inneholde
- Hvilke krav stilles til rapportering
- Hvorfor og hvordan evaluere tiltak
- Når skal en tiltaksutredning revideres

Hvorfor en veileder om tiltaksutredninger?

Overskridelser av grenseverdier tydeliggjør behovet for å målrettede tiltak
Gode tiltaksutredninger er et viktig virkemiddel

- Kommune og anleggseier har krav om å utarbeide tiltaksutredning
- Har etterlyst informasjon og veiledning
- ESA har kommentert på tiltaksutredninger
- Riksrevisjonen ser bl.a. på tiltaksutredninger i sin forvaltningsrevisjonen

Hva gir veilederen svar på?

- Anbefalinger til organisering av arbeidet
- Hva må utredes for å besvare vedlegg 5, og hvordan
- Miljødirektoratets anbefalinger utover krav i vedlegg 5
- Kommunenes og anleggseiernes handlingsrom
- Hvordan kategorisere tiltak og virkemidler

Hvem er ansvarlig for utarbeidelse?

Forurensningsmyndighet

- Kommunen skal sørge for utarbeidelse av nødvendige tiltaksutredninger i samråd med ansvarlig forurensere

Ansvarlig forurensere

- Eier av anlegg som bidrar til dårlig luftkvalitet skal medvirke til å gjennomføre tiltaksutredninger

Kommune og anleggseier har et felles ansvar, men kommunen er ansvarlig for at det blir gjort, og for å samrå seg med anleggseier.

Når skal tiltaksutredning utarbeides?

Kommunen skal følge med på luftkvaliteten i sin kommune

Og skal utarbeide en tiltaksutredning når grenseverdier eller målsetningsverdier er

- Overskredet
- Det er fare for overskridelse

Fare for overskridelse - overskridelse av øvre vurderingsterskel 3 av de siste 5 årene

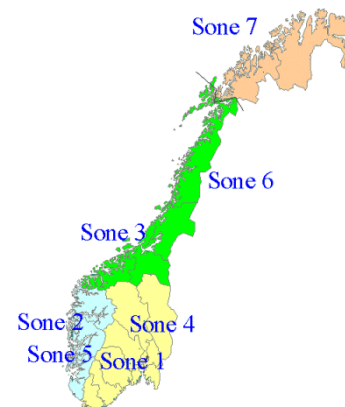
Hvordan ha oversikt over luftkvaliteten?

Kommuner med krav til målestasjon

Kommuner uten krav til permanent drift av målestasjon

- Opprette en målestasjon utover minimumskravene
- Følge målinger fra kommuner med tilsvarende kildesammensetning og klimatiske forhold
 - Trafikk- og befolkningsdata
 - Indikative målinger
 - Beregninger

Hva er en tiltaksutredning?

En tiltaksutredning skal redegjøre for nødvendige tiltak for å tilfredsstille kravene i forurensningsforskriften kapittel 7

Består av tre deler

- Del 1 Kartlegging
- Del 2 Politisk vedtatt handlingsplan
- Del 3 Ansvarsfordeling i situasjoner med høy luftforurensning

Hva skal en tiltaksutredning inneholde?

		Innhold	Krav til utarbeidelse
Del 1	Kartlegging	<ul style="list-style-type: none">• Dagens situasjon• Framskrivning• Kildefordeling	Skal alltid utarbeides
		<ul style="list-style-type: none">• Implementerte tiltak• Vedtatte tiltak	Skal alltid utarbeides
		<ul style="list-style-type: none">• Nye tiltak	Skal utarbeides dersom grenseverdi vil overskrides i fremtiden
Del 2	Politisk vedtatt handlingsplan	<ul style="list-style-type: none">• Endelig vedtatt handlingsplan	Skal utarbeides dersom grenseverdi vil overskrides i fremtiden
Del 3	Ansvarsfordeling i situasjoner med høy luftforurensing	<ul style="list-style-type: none">• Oversikt over ansvarsfordeling	Skal alltid utarbeides
		<ul style="list-style-type: none">• Plan med strakstiltak	Anbefales utarbeidet

Del 1 Kartlegging

Skal gjøre rede for forurensnings situasjonen ved å beregne

- Geografisk utstrekning av overskridelse
- Framtidig forurensnings situasjon
- Bidrag fra ulike kilder

Beskrive og utrede tiltak

- Implementerte
- Vedtatte
- Nye

Del 2 Politisk vedtatt handlingsplan

En kombinasjon av tiltak som samlet sett gir de nødvendig utslippsreduksjonene for å overholde grenseverdier og målsetningsverdier.

Forslag til handlingsplan utarbeides på bakgrunn av kartleggingen, og må vedtas av

- Politikerne
- Anleggseierne

Blir tiltak fjernet under politisk behandling må handlingsplanen oppdateres og behandles på nytt

Hva skal handlingsplanen inneholde?

- Beskrivelse av hvert tiltak
- Utslippsreduksjon av hvert tiltak
- Vurdering av mulige effekter på andre områder
- Vurdering av kostnader, og hvem som skal bekoste et tiltak
- Hvem som er ansvarlig for å iverksette og følge opp tiltaket
- Tidsfrister for implementering av tiltak
- Når tiltakene skal evalueres, evalueringskriterier, og hvem er ansvarlig
- Samlet utslippsreduksjon
- Samlet kostnadsramme

Del 3 Ansvarsfordeling og plan med strakstiltak

- Krav om ansvarsfordeling i situasjoner med høy luftforurensning
- Kommunene bør ha en plan med strakstiltak som kan iverksettes i slike situasjoner

Situasjoner med høye nivåer av luftforurensning

- Større geografisk utbredelse: forurensningssituasjonen gjelder større områder
- Negative helseeffekter for et betydelig antall mennesker: mer enn 20 000 eksponerte
- Lengre varighet: varslet varighet to dager eller mer

Hvilke krav stilles til rapportering?

Sendes til Miljødirektoratet innen 2 år

**Krav om årlig rapportering til EEA
innen 31. desember**

- Miljødirektoratet er ansvarlig
- Aktuelle kommuner rapporterer til oss innen 15. november hvert år

Når og hvordan skal tiltak evalueres?

Tiltakene bør evalueres jevnlig med kvantitative indikatorer som kan brukes til å overvåke endringer i utslipp knyttet til et tiltak.

- Sikre riktig implementering
- Indikasjon på effekten av tiltakene
- Hjelpemiddel for å tilpasse handlingsplanen underveis
- Hjelpemiddel i revisjon av tiltaksutredningen

Indikatorer som er direkte knyttet til tiltaket

- Aktivitetsdata
- Utslippsdata
- Kombinasjon

Når skal tiltaksutredningen revideres?

Etter 4 år dersom grenseverdier/målsettingsverdier overskrides eller om det er fare for overskridelse.

- Knyttes opp mot relevante prosesser i kommunen

Revidert tiltaksutredning skal skape klarhet i om

- Forurensningssituasjonen har endret seg
- Iverksatte har tiltak fungert
- Det fins nye eller mer egnede tiltak

Takk for oppmerksomheten!

Hos hvem skal tiltaksutredningen forankres og hvorfor er det så viktig?

Forankring hos alle aktørene

- Kommunens politiske ledelse
- Anleggseiernes ledelse
- Innbyggere

Verktøy

- Godt definerte samarbeid
- Styringsgruppen
- Referansegruppen
- Høring
- Informasjon

Hvordan skal kostnader fordeles?

Kostnader fordeles mellom anleggseierne basert på den enkeltes bidrag.

Kildebidraget danner utgangspunktet for:

- Hvem som skal delta
- Fordeling av kostnader

Dette kommer ofte først etter etablering av prosjektet og kostnader. Det er viktig å inngå samarbeidsavtale i forkant.

Kommunen kan pålegge at anleggseier dekker kostnader ved utarbeidelse.

Hva er strakstiltak?

- Kortsiktige og midlertidige tiltak som settes i verk i en tidsbegrenset periode for å få bukt med høye nivåer av luftforurensning

Planen bør inneholde beskrivelse av

- De ulike fasene
- Hvilke tiltak utløser de ulike fasene
- Aktuelle strakstiltak, og konkrete planer for iverksettelse
- Forventet utslippsreduksjon av et tiltak, og en vurdering av hvordan dette vil påvirke luftkvaliteten
- Hvordan publikum skal informeres om aktuelle tiltak